

Styrket samfundskontrakt gennem offentlige udbud

Hvert år foretages der offentlige indkøb for ca. 380 mia. kr. Regeringen vil derfor gå forrest for at sikre mere social ansvarlighed, når det offentlige køber ind ved private virksomheder. Når den lokale skole skal bygges eller renoveres, skal udbudsloven og rammerne omkring den sikre effektive processer. Regeringen vil styrke samfundskontrakten gennem offentlige udbud ved blandt andet at sikre:

- *Smidigere rammer og mindre besvær for virksomhederne.* Virksomhederne skal ikke bruge unødvendig tid på at afgive tilbud. Derfor vil regeringen se på mulige digitale løsninger til at smidiggøre udbudsprocessen til gavn for ikke mindst de små og mellemstore virksomheder. Det vil blandt andet ske på baggrund af de kommende anbefalinger fra Digitaliseringspartnerskabet. Fremadrettet bør der desuden højst indhentes tre tilbud ved visse små indkøb, og det skal tillige være muligt at frasortere åbenlyst dårlige tilbud allerede på baggrund af det indledende tilbud, så det også her sikres, at tilbudsgivere ikke spilder deres tid.
- *Nemmere at demonstrere pålidelighed (opfølgning på Atea-sagen).* Det skal være nemt, gennemsigtigt og strømlinet at demonstrere pålidelighed. Derfor oprettes en fælles enhed for pålidelighedsvurderinger, så vurderingen af virksomhedernes pålidelighed, som udgangspunkt kun foretages én gang for alle offentlige ordregivere. Det reducerer den administrative byrde, der ellers kunne afholde private virksomheder fra at søge det offentlige marked. Samtidig ændres udbudsloven, så virksomheder, der fx begår svig, skal udelukkes fra det offentlige marked.
- *Krav om anvendelse af lærlinge.* Virksomhederne har brug for kvalificeret arbejdskraft nu og i fremtiden. Derfor skal vi strategisk anvende de offentlige indkøb til at understøtte lærlingepraktikpladser. Ordregivere skal fremadrettet anvende lærlingeklausuler i relevante offentlige kontrakter. Modellen kan medføre 115-165 flere udbud med lærlingeklausuler og dermed 345-395 flere lærlinge årligt.

De konkrete initiativer fremgår nedenfor:

Initiativer, som skal styrke samfundskontrakten

- Indføre et krav i udbudsloven om brug af lærlingeklausuler i alle relevante udbud, herunder evt. også relevante rammeaftaler.
- Udbrede viden om anvendelse af arbejdsmiljø- og lærlingeklausuler i udbud.
- Udbrede viden om lærlingeklausuler ved små indkøb, som ikke har en interesse fra tilbudsgivere uden for Danmarks grænser.
- EU-interessevaretagelse om mulighederne for at sikre uddannelse af lokale lærlinge via udbud.
- Undersøge muligheder for udvidet kontrol af udelukkelsesgrunde i forbindelse med bygge- og anlægskontrakter fx via brug af sort- eller hvidlister

- Arbejdsgruppe skal undersøge mulighederne for at fremme anvendelsen af arbejdsmiljøklausuler og understøtte ordentlige arbejds- og lønvilkår inden for principperne af den danske arbejdsmarkedsmodel.

Initiativer, som skal styrke samfundskontrakten, så det offentlige handler med ordentlige og ansvarlige virksomheder

- Gøre det obligatorisk at udelukke virksomheder fra det offentlige marked ved alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om deres integritet.
- Etablere en uafhængig enhed for vurdering af pålidelighed.
- Klarhed om vurdering af pålidelighed.
- Forlænge udelukkelsesperioderne som følge af strafbare forhold mv.
- Gøre det muligt at opsige kontrakter, hvis leverandørerne ikke følger reglerne.
- Undersøge muligheden for at kræve betaling for forudgående pålidelighedsvurdering.

Initiativer, som skal styrke samfundskontrakten ved at fremme ansvarlig skattepolitik

- Gøre det til et lovkrav, at det er obligatorisk for ordregivere at afvise tilbud fra virksomheder etableret i lande, der fremgår af EU's sortliste.
- Arbejde for at indføre en EU-retlig hjemmel, så det bliver obligatorisk for alle ordregivere i EU at afvise tilbud fra virksomheder etableret i lande, der fremgår af EU's sortliste.
- Arbejde for at ændre udbudsdirektivet, så bud fra selskaber, hvis direkte ejer er hjemmehørende i et land på EU's sortliste, kan afvises.
- Undersøge muligheden for at ændre udbudsdirektivet, så det bliver obligatorisk at udelukke økonomiske aktører, der direkte eller indirekte ejes af et selskab i et land på EU's sortliste.

Initiativer, som skal styrke SMV'ers muligheder for at levere til den offentlige sektor

- Sikre synlighed om opdeling af kontrakter i SKI's årsrapporter.
- Lempe begrundelseskravet i udbud ved dynamiske indkøbssystemer.
- Understøtte arbejdet for bæredygtighed gennem offentlig efterspørgsel.
- Give mindre virksomheder bedre adgang til udbud ved at begrænse muligheden for at udvælge på baggrund af omsætning.
- Fastsætte, at hvis der indhentes tilbud som led i en markedsafdækning, højst kan indhentes tre tilbud ved visse små indkøb.
- Sikre, at det har konsekvenser, hvis myndigheder har undladt at opdele en kontrakt eller at forklare, hvorfor kontrakten ikke opdeles.
- Se på mulige digitale løsninger til at smidiggøre udbudsprocessen til gavn for ikke mindst de små og mellemstore virksomheder.
- Nemmere adgang for SMV'er til offentlige opgaver gennem ny guide til offentlige ordregivere.

Initiativer, som skal styrke innovationen og den grønne omstilling gennem offentlige indkøb

- Udbrede viden om praktisk gennemførelse af grønne udbud.
- Styrke vejledning og rådgivning af SMV'er om grøn omstilling med grønne standarder og officielle miljømærker.
- Udbrede viden om innovation i udbud og justering af bestemmelser om mindstekrav i udbudsloven.
- Gøre udbudsdata offentligt tilgængeligt.

Initiativer, som skal sikre mere effektive regler og styrkede rammer

- Gøre det smidigere at overgå til en ny udbudsprocedure efter et mislykket udbud uden relevante tilbud.
- Præcisere, hvornår det er smart at anvende de forskellige udbudsprocedurer.
- Give mulighed for at reducere tilbud, så tilbudsgivere ikke bruger deres tid unødigt.
- Gøre det lettere for ordregivere at købe mindre anskaffelser i en kontraktperiode ved at ændre delydelsesreglen.
- Undersøge om klagesystemet for udbud er tidssvarende og virker, som det skal.
- Sikre, at konkurrencen ikke svækkes ved, at forbigåede tilbudsgiveres tilbudsmateriale bliver anvendt strategisk i fremtidige udbud, så der kun gives adgang til at få aktindsigt i den vindende tilbudsgivers tilbud.
- Skabe ens spilleregler for, hvordan rammeaftaler kan benyttes i forbindelse med de næste direktivforhandlinger i EU.
- Fjerne annonceringspligten på udbud.dk for visse mindre indkøb.